

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง: การพยาบาลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีอาการกำเริบร่วมกับโรคไตเรื้อรังระยะที่ 3 และโรคกรดไหลย้อน: กรณีศึกษาเปรียบเทียบ 2 ราย

ผู้นำเสนอ: นายบุญทิต อสีพงษ์

หน่วยงาน: โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ

บทนำ: โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีอาการกำเริบ เป็นภาวะสำคัญที่เพิ่มการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ในปีงบประมาณ 2566-2568 พบอัตราการเกิดการกำเริบเฉียบพลันในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (ผู้ป่วยอายุ 40 ปีขึ้นไป) เท่ากับ 107.85, 126.42 และ 174.83 ครั้ง/แสนประชากร (HDC, 2569) ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในผู้ป่วยที่มีโรคร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลผู้ป่วยอย่างเหมาะสมและครอบคลุม

วิธีการศึกษา: การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบกรณีศึกษา ในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีอาการกำเริบร่วมกับโรคไตเรื้อรังระยะที่ 3 และโรคกรดไหลย้อน จำนวน 2 ราย ระหว่างเดือน ธันวาคม 2568 -เมษายน 2569 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เก็บข้อมูลจากเวชระเบียน การสัมภาษณ์ผู้ป่วย การสังเกตทางคลินิก และการปฏิบัติการพยาบาล ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและเชิงเปรียบเทียบระหว่างกรณีศึกษา เพื่อสังเคราะห์ปัญหาการพยาบาล แนวทางการพยาบาล และผลลัพธ์ทางการพยาบาล

ผลการศึกษา: กรณีศึกษารายที่ 1 ชายอายุ 60 ปี เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ไตเรื้อรังระยะที่ 3 และโรคกรดไหลย้อน พบติดเชื้อทางเดินหายใจ การแลกเปลี่ยนก๊าซบกพร่อง โปแทสเซียมต่ำ และมีภาวะซีด ภายหลังได้รับการพยาบาล สามารถดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสม กรณีศึกษารายที่ 2 ชายอายุ 61 ปี เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ไตเรื้อรังระยะที่ 3 และโรคกรดไหลย้อน มีพฤติกรรมสุขภาพไม่เหมาะสม เสี่ยงต่อการเกิดอาการกำเริบ และมีภาวะซีด ภายหลังได้รับการพยาบาล มีพฤติกรรมสุขภาพดีขึ้น การเปรียบเทียบกรณีศึกษาชี้ให้เห็นว่าการประเมินอย่างครอบคลุม การจัดการโรคร่วม และการเสริมพลัง มีผลต่อผลลัพธ์ทางการพยาบาลอย่างชัดเจน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ: การดูแลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีโรคร่วมควรเน้นการประเมินอย่างครอบคลุม เฝ้าระวังการทำงานของไต ใช้อย่างเหมาะสม และควบคุมปัจจัยกระตุ้นโรคกรดไหลย้อน ควรพัฒนาระบบติดตามต่อเนื่องในคลินิกโรคเรื้อรัง เพื่อป้องกันการกำเริบซ้ำและยกระดับคุณภาพบริการพยาบาล

การนำไปใช้ประโยชน์ทางการพยาบาล: ผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ที่มีโรคร่วมหลายโรคในการพยาบาลผู้ป่วยนอก ช่วยยกระดับคุณภาพการบริการพยาบาล ลดการกำเริบซ้ำ และส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้ป่วยในบริบทโรงพยาบาลชุมชน

คำสำคัญ: โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีอาการกำเริบ, โรคไตเรื้อรังระยะที่ 3, โรคกรดไหลย้อน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการแพทย์. (2565). แนวทางเวชปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- คณะกรรมการจัดทำแนวทางเวชปฏิบัติการโรคกรดไหลย้อนในประเทศไทย. (2563). แนวทางเวชปฏิบัติการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคกรดไหลย้อนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 (Thailand GERD guideline 2020). กรุงเทพฯ: พรินท์เอเบิล.
- สมาคมอุรเวชช์แห่งประเทศไทย. (2566). แนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สมาคมอุรเวชช์แห่งประเทศไทย.
- Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease. (2024). Global strategy for the diagnosis, management, and prevention of chronic obstructive pulmonary disease.
- King, I. M. (1981). A theory for nursing: Systems, concepts, process. New York, NY: Wiley.